

עפ"א 55112/04/19 - איליה קפלן נגד ועדה לתכנון ובנייה חיפה מחוז חיפה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 55112-04-19 קפלן נ' ועדה לתכנון ובנייה חיפה מחוז חיפה
תיק חיצוני: 901/14

בפני	כבוד השופט איל באומגרט
המבקש	איליה קפלן
נגד	
המשיבה	ועדה לתכנון ובנייה חיפה מחוז חיפה

החלטה

1. לפניי בקשה להאריך המועד להגשת ערעור על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה אשר ניתן בת.פ. 901/14 ביום 9.10.18 מפי כב' השופטת הגב' ג'אדה באסול.

2. המשיבה הגישה נגד המבקש כתב אישום בו יוחסו לו עבירות של ביצוע עבודות הטעונות היתר, בסטייה בהיתר ואחריות לביצוען, עבירות בניגוד לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה-1965.

לאחר שמיעת ראיות והגשת סיכומים הורשע המבקש. לאחר מתן הכרעת הדין נשמעו טיעוני הצדדים לעונש ובית משפט קמא גזר על המבקש קנס בסך 4,000 ₪ וכן הורה לו לחתום על התחייבות עצמית בסך 10,000 ₪ להימנע מביצוע עבירות דומות.

הבקשה הנוכחית הוגשה ב- 28.4.19, כלומר כשישה חודשים לאחר מתן פסק הדין.

3. לטענת המבקש, מהנדס בניין במקצועו, לא היה לו קשר לביצוע העבירות, לא איפשר אותן, לא תכנן אותן ולא ידע מה עושים בעלי הדירה לאחר שסיים את התקשרותו עימם.

מוסיף וטוען המבקש, כי לא היה מיוצג בהליכים בבית משפט קמא והכרעת הדין נפלה עליו כרעם ביום בהיר. עוד טוען המבקש, כי לאחר מתן גזר הדין ביקש לשים את הפרשייה העגומה מאחור, אולם, הסתבר לו כי העירייה אינה מוכנה עוד לקבל אישורים עליהם הוא חותם מתוקף מקצועו ומטה לחמו נשבר. מכאן הבקשה.

נוסף על כך טוען המבקש כי בשים לב להוראות סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "החוק"), אין צורך בקיום "נימוקים מיוחדים שיירשמו" והמקרה דנן נכנס בגדרי שיקול הדעת הרחב שיש לבית המשפט.

עוד טוען המבקש כי בית משפט קמא לא נימק את הכרעת הדין, שכן זו רצופה במובאות של עדים שהעידו, ללא קביעות עובדתיות ונימוקים משפטיים.

4. המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי המבקש היה מיוצג בהליכים בבית משפט קמא. נוסף על כך טוענת המשיבה כי משחלפו 45 הימים הקצובים בחיקוק, במהלכם ניתן להגיש הודעת ערעור על פסק הדין, לא מתקיימים בענייננו הנסיבות המאפשרות את הארכת המועד המבוקשת.

המשיבה מפנה לתקופה הארוכה שחלפה מיום מתן פסק הדין ועד להגשת הבקשה וטוענת כי אינטרס הוודאות, סופיות ההליך והיעילות המערכתית והציבורית, מחייבים את דחיית הבקשה.

לשיטת המשיבה אין בפי המבקש כל טענה עניינית לאי הגשת הערעור במועד, והטענה כי אישורים ותעודות עליהם הוא חותם, אינם מתקבלים ברשויות, עקב הרשעתו, לאו טענה היא, שכן כל מקרה נבחן לגופו.

המשיבה אף סבורה כי סיכויי הערעור קלושים, שכן לשיטתה הכרעת הדין מנומקת ומבוססת על הכלל לפיו המחוקק ביקש להרחיב את מעגל האחרים לביצוע עבירות בניה.

5. המבקש, בתגובתו, שב על טענותיו תוך שהוא מדגיש כי נאמר לו מפי אנשי המשיבה, כי המחלקה המשפטית שלה הוציאה הוראה לא לקבל אישורי קונסטרוקציה שלו, עקב ההרשעה נשוא בקשה זו. נוסף על כך, מעלה המבקש טענות לגוף הראיות שהובאו לפני בית משפט קמא ומלין על כך שהמשיבה לא התייחסה לטענות אלה.

לאחר עיון בטיעוני הצדדים, אשר נתנו הסכמתם כי הבקשה תוכרע ללא דיון, מוחלט לדחותה. אלו הם הנימוקים:

6. סעיף 201 לחוק קובע:

"בית המשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת בקשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו- 200"

שורה ארוכה של הלכות שבה וקבעה, כי בשונה מהליך אזרחי, אין צורך ב"טעמים מיוחדים" על מנת להיעתר לבקשה להארכת מועד בפלילים. הטעם לכך נעוץ בצורך ליתן שיקול דעת רחב לבית המשפט, שכן עסקינן בשאלת חפותו או אשמתו של אדם ובמידת עונשו.

בד בבד, נקבע בהלכה הפסוקה כי אין משמעותה של גישה מקלה זו, כי בקשה להארכת מועד בפלילים תיעתר כדרך שגרה, שכן הכלל הוא עמידה במועדים. עוד למדנו, כי גם במקרים כגון אלא, על בית המשפט להתחשב בעיקרון סופיות הדיון, להציב גבולות להימשכות הליכים שכן גם האינטרס הציבורי מחייב יציבות וודאות משפטית.

על כן אין ליתן אורכה לבקשת ערעור או לבקשת רשות ערעור בפלילים, אלא בהתקיים "טעם ממשי המניח את הדעת". ראו בש"א 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל, בש"פ 9023/09 מוחסין נ' מדינת ישראל, בש"פ 6907/11 קניון שפרעם נ' מדינת ישראל, ע"פ 7754/06 ציפר נ' מדינת ישראל ובש"פ 4354/18 פרוסמן נ' מדינת ישראל (פורסמו במאגרים).

בעניין פרוסמן, הוסיף בית המשפט וקבע:

"אכן לפי סעיף 201 לחוק, בית המשפט רשאי לגלות גמישות ולהתיר הגשת ערעור לאחר המועד הקבוע בדיון. זאת, בשונה מההליך האזרחי, בו בית המשפט יתיר הארכת מועד להגשת ערעור רק אם שוכנע כי קיימים "טעמים מיוחדים" לכך (תקנה 528 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984).

ברם, אין באבחנה זו כדי לייתר בהליכים פליליים הקפדה על עמידה בסדרי הדין הקבועים בחוק ואת חשיבותם של סופיות הדיון והוודאות המשפטית".

והוסיף בית המשפט בעניין פרוסמן כי:

"בבחינת השאלה האם להיעתר לבקשה להארכת מועד בהליך פלילי "יש להביא בחשבון את משך האיחור, ההצדקה הנטענת, סיכויי הערעור בהליך העיקרי וכל נסיבה אחרת רלוונטית".

7. מעיון בפסק דינו של בית משפט קמא דומה כי המבקש לא היה מיוצג, חרף טענת המשיבה. מכל מקום בפרק הנוכחים לא נרשם ייצוג. אולם, בכך, לא סגי. אין חובת ייצוג ואין לאפשר, גם בהליך הערעור, בשלב של בקשה להארכת מועד, מקצה שיפורים, שהרי אחרת עיקרון סופיות הדיון, אשר לו חשיבות רבה ירוקן מכל תוכן.

קיימת חשיבות רבה לעמידה במועדים קצובים, למען קיום מערכת משפט יעילה, מתפקדת ויש לשים סוף להתדיינות, תוך התחשבות באינטרס ההסתמכות של הצד שכנגד. הארכת מועד הניתנת בקלות, תוך אי הקפדה על מועדים יש בה כדי לגרום לזילות. ההגמשה הקיימת בפלילים, שעה שמונחת בקשה להארכת מועד, אין

פירושה שהמבקש פטור מהקפדה על סדרי דין ומועדים.

8. בענייננו, המבקש ניהל הליך הוכחות, נשמעו עדים וסיכומים. המבקש נכח בעת הכרעת הדין ואף טען לעונש. אין חולק כי גזר הדין אף הוא ניתן במעמד המבקש.

אולם, המבקש, בחר, מטעמיו, שלא להגיש ערעור. אין המבקש יכול להפוך את המועדים הקצובים להמלצה. ככל שהמבקש טוען כי המשיבה נוהגת כלפיו שלא כדין, פתוחים לפניו נתיבים אחרים.

באשר לסיכויי הערעור - בכל הזהירות הנדרשת, דומה כי אלה אינם טובים במיוחד ובוודאי אינם כה טובים כי שסבור המבקש.

אשר על כן, הבקשה נדחית. המזכירות תסגור את ההליך.

ניתנה היום, ב' סיוון תשע"ט, 05 יוני 2019, בהעדר הצדדים.